

LİDERLİK, YÖNETİM ve KALİTE

A.3.4. Süreç yönetimi

Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüklerinin üniversitelerde kuruluş amacı YÖK Engelli Öğrenci Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliğinin 13.Maddesine (<https://eob.marmara.edu.tr/eob-menu/koordinatörluk/yuksekogretim-kurumlari-engelliler-danisma-ve-koordinasyon-yonetmeli>) göre doğrudan rektör yardımcısına bağlıdır. 2021 yılı itibari ile doğrudan rektöre bağlı olmuştur. Engelli Öğrenci Biriminin aynı yönetmelikte görev ve yetki alanına göre çalıştırıldığı vakit birimin iş çeşitliliği dolayısıyla üniversitenin idari ve akademik her birimi ile çalıştığı görülmüştür. Buna istinaden, 2021 Yılı Faaliyet Raporunda Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğünün fonksiyonel şeması “yıldız şema” olarak çizilmiş ve etkileşim alanı netleştirilmiştir. (EÖB Kanıt 1 2021 Yılı EÖB Faaliyet Raporu sayfa 6-7) (<https://eob.marmara.edu.tr/dosya/eob/0/M.%C3%9C%20Engelli%20%C3%96%C4%9Frenci%20Birimi%202021%20Faaliyet%20Raporu.pdf>)

Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü; Göztepe Kampüsü, RTE Külliyesi, Mehmet Genç Külliyesi, Başbüyük Kampüsü ve Anadoluhisarı Kampüslerinde yaptığı tespitler neticesinde erişilebilirlik ihtiyaçları için 2.958.000TL bütçenin ayrılması için talepte bulunmuştur. (EÖB Kanıt 50 Erişilebilirlik Bütçesi)

Yabancı uyruklu öğrenciler ve öğrenci adaylar için, birimin sorumlulukları ve hizmet kapsamı hakkında genel bir fikir vermek ve üniversitede eğitim ve mekansal erişilebilirlik hakkında kısa bilgi sağlamak için birimin web sitesinde İngilizce bir bölüm oluşturulmuştur. <https://eob.marmara.edu.tr/ust-menu/about-us>

EĞİTİM ve ÖĞRETİM

B.3.4. Dezavantajlı gruplar

Üniversitemizde 2020-2021 yılında 237 dezavantajlı öğrenciye eğitim verilmiştir. (EÖB Kanıt 1 2021 Yılı EÖB Faaliyet Raporu sayfa 9-10-11) (<https://eob.marmara.edu.tr/dosya/eob/0/M.%C3%9C%20Engelli%20%C3%96%C4%9Frenci%20Birimi%202021%20Faaliyet%20Raporu.pdf>). 2021 Bahar Yarı Yılında 56 öğrenciye akademik ve sınav uyarlaması yapılırken 2021 Güz Yarı yılında 67 öğrenciye akademik ve sınav uyarlaması yapılmıştır. (EÖB Kanıt 2 Ek Süre Verilecek Öğrenci Listesi -EÖB Kanıt 3 Bütünleştirici Eğitim-Sınav Uyarlaması Yapılacak Öğrenci Listesi)

Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü, uzaktan eğitime hızlı bir geçiş yapması ve daha önceden bu işleyle ilgili deneyimlerin gerek akademisyenler gerekse öğrencilerin ilk defa yaşaması dolayısıyla, özellikle birinci vizelerden sonra öğretim görevlileri ve öğrencilerden geri bildirim istemiştir (EÖB Kanıt 4 Öğrencilerden Geri Bildirim Talebi İletisi). Sadece geri bildirim istemekle de kalmamış, Engelli Öğrenci Temsilcisinden de süreç içerisinde geri bildirim ve rapor istenmiştir. (EÖB Kanıt 5 Engelli Öğrenci Temsilcisinin Uzaktan Eğitim ve Sınavlarla ilgili Geri Bildirimleri - EÖB Kanıt 6 Engelli Öğrenci Temsilcisinin Genel Anlamda Tespitlerinin Olduğu Rapor) Bu doğrultuda, her öğretim elemanın ve öğrencinin bilgisayar okur-yazarlığının farklı ölçülerde olmasından dolayı gerekli her türlü bilgilendirme için uzaktan eğitim biriminden ve ek süre vermek üzere ayrı sınav açılması videosu hazırlanmış ve akademik birimlerde bulunan engelli öğrenci danışmalarına akademik

birimlerinde paylaşılması için gönderilmiştir.(EÖB Kanıt 7 UES Üzerinde Ayrı Sınav Açma Video Duyurusu) Bu ön hazırlıklar ile 2021 yılı başında yer alan finaller gerçekleşmiştir. Buna ilave olarak engelli öğrenci danışmanları ile yapılan toplantı kararı neticesinde engelli olan öğrencilere sınavı verecek öğretim elemanı ve öğrenciye sadece uzaktan eğitim sistemini kullanması değil, rahat kullanabildikleri dijital platform üzerinden sınavlarını gerçekleştirme esnekliği tanınarak, kişiye uygun olarak da erişilebilirlik sağlanmak üzere tüm birimler yazı yazılmış, 2021 başı güz dönemi finallerinde bu esneklikten faydalanılmıştır. (EÖB Kanıt 8 UES harici Sınavlarda Dijital Platformların Kullanılması Yazısı- EÖB Kanıt 9 Görme Engellilere Alternatif Yol ile Uzaktan Ek Süre Verilişi Yazısı) Engelli Öğrenci Birimin aldığı geri bildirimlerinden anlaşıldığı üzere öğrencinin tecrübesizliği ya da Engelli Öğrenci Biriminden gelen bildirimlerini takip etmede ihmallerin de önüne geçmek için 2021 Bahar Yarı Yılında uzaktan eğitim süreci için Engelli Öğrenci Birimi genel bir takım düzenlemeler yapmıştır. Bunun için uzaktan eğitim sistemi üzerinde ek süre verilmesi gereken öğrencilerin görme engelliler olduğundan yola çıkarak öğrencilerin talepleri olsun olmaksızın hepsinin listesi oluşturulmuş ve ek süre verilmesi için akademik birimleri yazıları yazılmıştır. Bu listeye görme engelli öğrencilerin yanı sıra bedensel engelli olup ellerini kullanamayan ya da kullanmakta zorlanan ya da başka bir takım zorluklar nedeniyle ek süre ihtiyacı için birime talepte bulunan öğrenciler de dahil edilmiştir. 2021 Bahar yarı yılında toplamda 56 öğrenciye destek verilmiştir. 56 öğrencinin kayıtlı olduğu birimlere yazı yazılmış ve uzaktan eğitimde dikkat edilmesi gereken hususlar “Uzaktan Sınav Usul ve Esasları” olarak tüm akademik birimler ile paylaşılmıştır. (EÖB Kanıt 2 Ek Süre Verilecek Öğrenci Listesi- EÖB Kanıt 10 Tüm Akademik Birimlere 2021 Bahar Yarıyılı Erişilebilir Sınav Düzenlemeleri Yazısı- EÖB Kanıt 11 Erişilebilir Sınav Usul ve Esasları) 2021 Bahar Yarı Yılı Finalleri için aynı yol takip edilmiştir (EÖB Kanıt 12 Tüm Akademik Birimlere 2021 Bahar Yarıyılı Erişilebilir Final Sınavları Düzenlemeleri).

2021 Güz Yarı Yılında hibrit sisteme geçiş ile daha da iyileştirmeye yönelik düzenlemelere gidilmiştir. Bunun için, uzaktan eğitim sistemi üzerine öğretim elemanı için ayrı, öğrenci için ayrı olmak üzere sistemi kolay, rahat ve sorunsuz kullanmak üzere Engelli Öğrenci Temsilcisi ve Uzaktan Eğitim Merkezinin uygulamaya yönelik test çalışması sonrası UES kullanma adımları oluşturulmuş ve öğretim elemanları ve öğrenciler ile paylaşılmıştır. (EÖB Kanıt 13 Çevirim içi Uzaktan Eğitim Sınavları İle İlgili Bilgilendirme Adımları- EÖB Kanıt 14 Ek Süreli Sınavı Adımları Öğrenciler için- EÖB Kanıt 15 Ek süreli Sınav adımları Öğretim Elemanları için)

UES üzerine belge, kaynak yükleyen öğretim elemanlarının kaynaklarını taratarak erişilebilir hale getirmesi için KDDB Erişilebilirlik Biriminde kaynaklarını erişilebilir hale getirdikten sonra sisteme yüklemeleri istenmiştir. Bu uygulamanın yapılması 2021 Güz Yarı Yılı için daha detaylı olarak hazırlanmış Bütünleştirici Eğitim-Sınavlara İlişkin Usul ve Esaslarda, Bütünleştirici Yüz Yüze Eğitim Bölümünde c) Öğretim elemanı, kaynakların, ekran okuyucuların kullanabileceği searchable/text pdf olarak yükler. Öğretim elemanın kaynağı searchable/text pdf formatında değilse, KDDB Erişilebilirlik Birimine kutuphane@marmara.edu.tr adresinden ulaşarak, kaynakların taranmasını sağlar.” maddesi ile belirtilmiştir (EÖB Kanıt 16 Bütünleştirici Eğitim ve Sınav Usul ve Esasları).

Covid-19 salgının sebep olduğu yeni eğitim tecrübesi ile Engelli Öğrenci Biriminin Yönergesinde de yeni normale ayak uyduracak bir düzenlemeye gidilmiştir. Bunun için mevcut yönerge içinde bulunan eğitim ve sınav ile ilgili kısımlar ayrılarak, idari akışın ve

sorumlulukları içeren Engelli Öğrenci Birimi Yönergesi ve erişilebilir eğitim için ise “Bütünleştirici Eğitim-Sınav Usul ve Esasları” oluşturulmuştur. Yönergeye, mimari erişilebilirlik için TSE standartları detaylı olarak maddeleri halinde yazılmıştır; bilişim erişilebilirliği için ise W3 standartlarına ilave olarak WCAG (Web Content Accessibility Guideline) yönerge içine alınmıştır. “Bütünleştirici Eğitim-Sınav Usul ve Esasları” ise yukarıda da aktarıldığı üzere, öğrencilerden gelen geri bildirimler ve engelli öğrenci temsilcisinden gelen raporlardan da faydalanarak, yüz yüze ve uzaktan eğitim ve sınavlar için ayrı ayrı bölümler oluşturulmuştur. Bunlara ilave olarak, aynı usul ve esaslara dil kazanımı düşük işitme engelliler için bireysel eğitim programı hazırlamaya yönelik bir bölüm, yaygın gelişimsel bozuklukları olan grup için bir bölüm, öğrenme güçlüğü olanlar için bir bölüm, özel yetenek sınavları için bir bölüm de katılarak çok kapsamlı halde hazırlanmıştır. Bu yeni Usul ve Esaslar içeriği itibari ile adeta bir kılavuz gibi kullanılabilir ve belki de bu alanda ilk defa bu kadar detaylı hazırlanmış bir yönergedir. Yönerge ve Usul-Esaslar Müfredat Komisyonunda görüşülmek üzere Öğrenci İşleri Daire Başkanlığına incelenmek üzere gönderilmiştir. Süreç devam etmektedir. (**EÖB Kanıt 17 Bütünleştirici Eğitim-Sınav Usul ve Esasları ve Yeni Engelli Öğrenci Birimi Yönergesi Taslakları Yazısı- EÖB Kanıt 18 Bütünleştirici Eğitim ve Sınav Usul ve Esasları Taslağı- EÖB Kanıt 19 Yeni Yönerge Taslağı**)

İyileştirmeye yönelik bir diğer gelişme ise Güzel Sanatlar Fakültesinde yapılan özel yetenek sınavları için başvuru ve sınavlarına yönelik sistemleşmeyi sağlayacak düzenlemeler yapmıştır. Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü, adayın doğru tercih yapması için ne gibi bilgilendirmelere sahip olması gerektiğini öğrenmek için GSF’deki Engelli Öğrenci Danışmanları ile toplantı yapmıştır (**EÖB Kanıt 20 Özel Yetenek ile Girilen Bölümlerin Odak Toplantısı Tutanak Yazısı**). Alınan bilgiler ışığında GSF’nin mevcut yönergesinden yola çıkarak Özel Eğitim Öğretmenliği Bölümünden Engelli Öğrenci Danışmanı Öğr. Gör. Tuna Şahsuvaroğlu ve GSF Müzik Bölümünden Dr . Özcan Özbek ile birimiz toplantı yaparak bu yöne sistemleşmeye yönelik öneriler oluşturulmuş ve Güzel Sanatlar Fakültesi ile paylaşılmıştır (**EÖB Kanıt 21 Özel Yetenek Sınavı Önerileri Taslağı**) GSF yönergesinde yapılabilecekler bu sene Koordinatörlüğümüz tarafından GSF’ye hatırlatılacaktır.

Bu çalışmadan iyileştirmeye yönelik önemli bir gelişme olarak yapılan bu önerilerin sınav başvurusu ile alakalı olanı uygulandığını söyleyebiliriz (**EÖB Kanıt 22 GSF’de Özel Yetenek Sınavlarına İlişkin İyileştirme Uygulaması**) . Buna göre; Bilgi İşlem Daire Başkanlığında başvuru kısmına öğrencilerin engel durumu bilgilerinin, özel gereksinimlerinin alındığı bir alan açılmıştır. Toplanan bilgiler Özel Eğitim Bölümü öğretim üyesi, Müzik Bölümünden öğretim üyesi ve Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörü tarafından verilen tavsiyeler ile bireye yönelik düzenlemeler sınavdan önce hazırlanmıştır. Fakülte öğretim üyelerinin genel bilgilenebilmesi için ise sınav uyarlamalarında dikkat edilecek hususlar için usul ve esaslar hazırlanmış ve fakülteye gönderilmiştir. (**EÖB Kanıt 23 Özel Gereksinimli Öğrencileri için Kapsayıcı Sınav Önerileri Yazısı- EÖB Kanıt 24 Özel Gereksinimli Öğrenciler için Sınav Uyarlamaları Önerileri**)

11 Temmuz 2020 tarihli 31182 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan öğrenci katkı paylarına ilişkin Cumhurbaşkanlığı Genelgesine istinaden Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü daha önce Üniversitemizde tezsiz yüksek lisans için engelli öğrencilere %50 yapılan indirimde değişikliğe giderek, %40 ve üzeri engeli olan kişiler için engel oranında indirim yapılmasını talep etmiş ve 6 Temmuz 2021 Senatosunda karara bağlanmıştır. (**EÖB Kanıt 25 Katkı Payı Öğrenim Ücreti İndirimi Düzenlemesi**)

2021 Bahar Öğretim yılında Engelli Öğrenci Biriminin talebi ile Mimarlık ve Tasarım Fakültesinde “Erişilebilirlik” dersi müfredata konmuştur. Dersi Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü Erişilebilirlik Daire Başkanı Dr. Deniz Çağlayan Gümüş vermektedir (EÖB Kanıt 26 Mimarlık Ve Tasarım Fakültesinde Erişilebilirlik Dersinin müfredata alınması)

Tıp Fakültesinde okuyan işitme engelli öğrencimize, özel stetoskopu temin edildi. Sosyal medyada paylaşıldı. <https://eob.marmara.edu.tr/ust-menu/erisebilirlik/egitim-erisilebilirligi/destek-teknolojiler-ve-egitim-erisilebilirligi>

Spor Bilimleri Fakültesine Engelli Asansörü yaptırıldı (EÖB Kanıt 27 Engelli Asansörü talebi- EÖB Kanıt 28 Engelli Asansörü Resimleri).

Spor Bilimleri Fakültesinde işitme engelli bir öğrencimize FM İndüksiyon Döngüsü temin edilmiştir. (EÖB Kanıt 29 FM İndüksiyon Temini)

İşitme engelli öğrencilerin dudak okumalarını engelleyen maskeler nedeni ile akademik birimlere yazı yazılarak, şeffaf maske takılmaları konusunda yönlendirildiler. (EÖB Kanıt 30 Şeffaf Maske Kullanımı)

Engelli Öğrenci Biriminde görevli olan Yabancı Diller Yüksekokulunun öğretim elamanı Öğr. Gör. Banu Yazıcı her zaman olduğu gibi Özel Eğitim Bölümü Öğretmenliği, İngilizce Mütercim-Tercümanlık Bölümü, Temel Eğitim Bölümü ve Sağlık Bilimleri Fakültesinin bazı bölümlerinde İşaret Dili Dersi vermiştir. (EÖB Kanıt 31 Öğr. Gör. Banu YAZICI'nın İşaret Dili Ders Görevlendirmesi)

Üniversite sınavı sonrası tercihleri yaparken ve sonrasında öğrenci adaylarının faydalanacağı birimi faaliyetlerini tanıtan bir film hazırlandı ve yayımlandı. <https://www.youtube.com/watch?v=5KT8qs3cYhs&t=44s>

Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü, yaptığı bir çalışma ile bir ilke imza atmış, emsal olmuştur. Görme engelli öğrencilerin Osmanlı Türkçesi dersini alabilmeleri için önemli bir erişilebilir ders materyali Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörü Öğr. Gör. Zuhal Pek, Arş. Gör. Asiye Figen Kalkan ve Uzm. Özlem Turan tarafından hazırlandı. Yayın Komisyonundan geçen kaynak katalog.marmara.edu.tr’de yayımlandı. <https://www.marmara.edu.tr/arastirma/mu-yayinlari/kitaplar> 443 numaralı yayın

Üniversitemizde iki adet bulunan görme engelliler için nota okuma ve yazma programının etkili ve gelişmiş bir şekilde kullanımı için yaklaşık 300 sayfalık program kılavuzu Amerika’daki hak sahibinden alınan izin ile Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü tarafından çevrili, İngilizce Mütercim-Tercümanlık Bölümüne yaptırıldı. Açık erişimde tüm kullanıcıların faydalanabilmeleri için Görme Engelliler için Nota Okuma-Yazma Programı (Goodfeel-Sharp-eye- Lime) çevirileri açık erişim kaynak olarak EÖB Birim web sayfasında paylaşıldı.

[https://eob.marmara.edu.tr/dosya/eob/goodfeel/Goodfeel%2017.01.2020%20\(1\).pdf](https://eob.marmara.edu.tr/dosya/eob/goodfeel/Goodfeel%2017.01.2020%20(1).pdf)

24 Şubat 2021 tarihinde Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının Engelli Öğrenci Danışma ve Koordinasyon Birimi Sorumluları ile yaptığı toplantıya Koordinatör Öğr. Gör. Zuhal Pek katıldı. Bu toplantıya istinaden toplantı gündemindeki her maddeye ilişkin

üniversitelerdeki eğitimi iyileştirmeye yönelik geri bildirim raporunu Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü ile paylaştı. (EÖB Kanıt 32 24 Şubat 2021 Engelli Öğrenci Danışma ve Koordinasyon Birimleri Toplantı Gündem Maddeleri için Geri Bildirimler)

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi tarafından düzenlenen çalışmaya Koordinatör Öğr. Gör. Zuhâl Pek katıldı. Kütüphanelerin erişilebilirliği için yapılacak tüm faaliyetlerin teknoloji tabanlı olduğu ve alt yapının oluşturulabilmesi için ayrıca bir erişilebilirlik kodunun Maliye Bakanlığı tarafından oluşturulması gerektiğine vurgu yaparak çalıştay raporuna katkı sağladı..(EÖB Kanıt 33 Kütüphane Erişilebilirliği Çalıştayı Geri Bildirimi)

Koordinatör Öğr. Gör. Zuhâl Pek, İstanbul Bilgi Üniversitesinin daveti ile Engelli Öğrenci Birimine dış değerlendirici olarak katkı sağladı. (EÖB Kanıt 34 Öğr. Gör. Zuhâl PEK_in Dış Değerlendirici Olarak Görevlendirilmesi)

17 Haziran 2021 tarihinde Yapı ve Teknik İşler Daire Başkanlığının mimar ve mühendis personeline Erişilebilirlik Ölçütleri ile ilgili teknik bir eğitim, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Erişilebilirlik Daire Başkanı, aynı zamanda Mimarlık ve Tasarım Fakültesinde Erişilebilirlik dersi veren, Dr. Deniz Çağlayan Gümüş tarafından verildi. (EÖB Kanıt 35 Yapı İşlerine Aile Bakanlığından Erişilebilirlik Ölçütleri Semineri- EÖB Kanıt 36 Yapı Teknik Ekibe Seminer Görseli)

Göztepe Kampüsü İletişim Fakültesi ve Hukuk Fakültesi (A ve B Bloka) Braille ve gerekli diğer tabelalar takıldı. Eczacılık Fakültesindeki hatalı hissedilebilir zemin uygulamaları tespit edilerek, düzeltilmesi sağlandı. (EÖB Kanıt 37 A-B Blok Erişilebilirlik İhtiyaç Listesi)

Teknoloji ve Mühendislik Fakülteleri için kaydırmaz şerit ihtiyacı belirlendi ve uygulandı. (EÖB Kanıt 38 Kaydırmaz Şerit Alımı)

Üniversitemiz Engelsiz Üniversiteler Bayrak Yarışmasından Mekanda Erişilebilirlik Kategorisinde 6 Ödül aldı. Bunlar; Diş Hekimliği Fakültesi, Hukuk Fakültesi, İletişim Fakültesi, İktisat Fakültesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi ve Tıp Fakültesi <https://eob.marmara.edu.tr/ust-menu/erisebilirlik/odullerimiz>

Engelli Öğrenci Birimini nicel verilere göre değerlendirmek istenmiştir. 5 soruluk ankete 237 engelli öğrenciden 27'si katılmıştır. https://docs.google.com/forms/d/1wFDe_EjKmGuGWTyCneqocevaWyEMwm4jv7TmulxCGhg/edit#responses

TOPLUMSAL KATKI

D.1. Toplumsal Katkı Süreçlerinin Yönetimi ve Toplumsal Katkı Kaynakları

D.1.1. Toplumsal katkı süreçlerinin yönetimi

Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü, eğitim için gerekli olan her türlü erişilebilirliği sağlayacak idari işlerin yanı sıra kurum içi ve kurum dışı bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmalarına önem vererek bu yönde çalışmalar yapmıştır. Covid-19 salgını ve yurt genelinde kapanma ve kısıtlamalar nedeni ile bu yöndeki çalışmalarını Engelli Birimi Marmara Youtube kanalı üzerinden bir dizi program gerçekleştirmiş ve yapılan çalışmalar, bu sayede, yurt

genelinde geniş kitlelere ulaşmıştır. Bu yayınlar aynı zamanda Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğünün facebook ve instagram hesaplarından ve Üniversitemizin youtube kanalından da yayınlanmıştır. Yapılan programların her temasının içeriğine göre bilgilendirici ve ilham verici hikayelerin paylaşılmasına özen gösterilmiştir. Aşağıda yayınlanan programlar bulunmaktadır:

6 Mart 2021’de engelliliğin sinemada yer alışı Beykent Üniversitesi öğretim üyesi yönetmen ve yazar Doç. Dr. Cengiz Temuçin Asiltürk ile Engelli Birimi Youtube kanalında söyleşi gerçekleştirilmiştir. Yabancı ve Türk Sinemasında engelliliğin nasıl ele alındığına dair karşılaştırmalı bir inceleme yapılmıştır. Karşılaştırmalı olarak ele iki film alınmıştır: Amerikan Sinemasından “Sol Ayağım” ve Türk Sinemasından “Mucize 1”. Engelliliğin, rasyonel bakış açısı ile ele alınarak, hak ettiği saygılı söylemin ve algının oluşturulması için topluma ulaşan sinema sektöründe nasıl dikkat edilmesi programda ön plana çıkmıştır. <https://www.youtube.com/watch?v=cH4eEBuNZd4&t=5s>

Yüz anomalisi olan bireylerin toplumda ayrımcılığa uğramasından dolayı ortaya çıkmış” Yüzümle Mutluyum Derneği” nin üyeleri ile yüz anomalisi ile doğan çocuklar için aile ve öğretmenlerin önemine değinilen “Yüzümle Mutluyum” söyleşisi gerçekleştirildi. Engelli bireyin toplumdan ayrışmasının önüne geçecek, kişinin topluma ait olma güdüsü ve bilincinin gelişeceği ilk büyük adımın aile ve öğretmen olduğunun önemi üzerinde durulmuştur. <https://www.youtube.com/watch?v=MbnAB6qXtJA&t=1019s>

7 Mayıs 2021’deki etkinliklerin ilki olan “Oynamasam da Konuşurum” söyleşisinde Lig Radyo spor programcısı ve yorumcusu Haluk Kesim ile bir sohbet gerçekleştirildi. Aynı zamanda seslendirme sanatçısı ve yazar olan Haluk Kesim’in çok yönlülüğünü, üretkenliğinin kendisini nasıl engelsiz kıldığı sohbette ön plana çıkan ilham veren bir unsurdur. <https://www.youtube.com/watch?v=TueZtItmGbg&t=47s>

10 Mayıs 2021 tarihinde ise “Yüzü Mutluluğa Çevirmek” söyleşisinde Yüzümle Mutluyum Derneğinin kurucusu ve başkanı Emre Erdal ve yönetim kurulu üyesi Pınar Emir ile yüz anomalileri sebebi ile farklılık sahibi olan kişilerin için yapılan çalışmaları ve bu konuda yurt dışında da başarılı bir şekilde “yüz eşitliği” bağlamında bireylerin özgüvenlerinin temini ve toplum tarafından farklılıkları ile kabulü üzerine başarılı çalışmaları anlatıldı. Bu sayede çocukları yüz anomalisi ile doğan ebeveynlere yol gösterici fikirler paylaşıldı. <https://www.youtube.com/watch?v=LoJBZ472oxM>

11 Mayıs 2021 tarihinde de Engelsizkariyer.com Kurucusu ve Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Kızıltaş ve mezun öğrencilerimizden Semih Budak “Bir Başarı Hikayemiz Var!” söyleşisinin konukları oldular. Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü ve Engelsizkariyer.com’um ortaklaşa 2019 yılında düzenlediği “Engelsiz İş Yaşamı” eğitimleri sonrasında, katılımcı öğrencimiz Semih Budak’ın Engelsizkariyer.com ve Siemens iş birliğinde düzenlediği “Dijital Dönüşüm” kampı sonrası Siemens’te Software Yazılım Uzmanı olarak kariyerinde başarılı adımlar ile yol alışı konuşuldu. Bu sayede, engeli olan

bireyin ne yapamadığı değil, ne yapabildiğine, yeteneklerine odaklanmaları; ilgi alanlarına yönelerek kişinin nasıl kendini geliştireceği ve kariyer yapabileceğine ilişkin ilham veren bir örnek paylaşıldı. <https://www.youtube.com/watch?v=JJHSioSgd0o&t=335s>

16 Mayıs 2021 tarihinde, “İyi Bir Örneğimiz Var!” söyleşisinde, Atatürk Eğitim Fakültesi Resim-İş Eğitimi Bölümü öğretim üyesi Öğr. Gör. Gökçepınar Özay’ın öğrencilerinin öğretmen olduklarındaki hazır bulunuşluğu sağlamak amacıyla yaptıkları projeler ele alındı ve kayıtları izlendi. Söyleşide, eğitim fakültelerinde yetişen öğretmen adaylarının gelecekteki engelli olan öğrencileri için alan bilgilerini nasıl aktaracaklarına dair hazırlanmaları ile engellerin iyi bir eğitimci ile kalkabileceğinden ‘eğitimcinin eğitime’ önem verilmesi mesajı ö plana çıkmıştır. <https://www.youtube.com/watch?v=zY2zXRjbVYc&t=679s>

19 Mayıs 2021 tarihinde, “Spor Dünyasından Mesajımız Var!” söyleşisinde konuklar Dünya ve Avrupa Okçuluk Şampiyonu Paralimpik Milli Sporcu Burcu Dağ, NTV Radyo Engelsiz Spor Programı yapımcı ve sunucusu Ayhan Aktaş ve yine Lig Radyo Açık Büfe Programı yapımcı ve sunucusu Haluk Kesim’di. Engelli sporunda başarılar, sorunlar ve çözümler ele alındı. Sporcumuzun azmi ve başarısına değinilerek, mücadelenin kişiyi engelsiz, güçlü ve başarılı kılacağı mesajı verildi. <https://www.youtube.com/watch?v=z5BGwXEXvig&t=27s>

22 Mayıs 2021 tarihinde, “Uzaktan da Proje Var” söyleşisinde, üniversiteden öğrencilerimizin katılım gösterdikleri Değiştiren Adımlar Derneğinin Renkli Kampüs Programının içeriğindeki profesyonel iş yaşamı için hazır bulunuşluğu sağlayan yönetimsel eğitimlerin ve pratiğin yapıldığı sosyal sorumluluk çalışmaları kapsamındaki gönüllü faaliyetlerin nasıl olduğu ve özellikle pandemi dönemine nasıl uyarlayabildikleri, Değiştiren Adımlar Derneği Başkan Yardımcısı Pınar Gökçınar, Marmara Üniversitesi öğrencilerinden Neslinur Metin, programa katılımcı Batuhan Kaya ve Esra Gayretli’den dinlenildi. <https://www.youtube.com/watch?v=yshKoDgfhYQ&t=1027s>

7 Haziran Türk İşaret Dili Bayramına dikkat çeken bir film çekilerek sosyal medya hesaplarımızda yayınlandı. Bu sayede, kurum olarak engelliliğe bakış açmış ve bu konudaki hizmet politikamız işaret dili ile Üniversite mensupları tarafından aktarıldı. Toplum nazarında İşaret Diline kurumumuz tarafından dikkat çekildi. <https://www.youtube.com/watch?v=D-sZ1RwsfL8>

Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü, engellilik konusunda toplumu aydınlatma çalışmalarına üniversiteli gençlerimizi de dahil ederek kurum içinde de bilinçlenme sağlamıştır. Bunun için, Engelsiz Marmara Kulübü ile yine pandemi koşulları nedeni ile toplumu bilgilendirici bir dizi “Anladıkça Daha Kolay” konsept başlığında video hazırladı ve Engelli Birimi Marmara ile Engelsiz Marmara youtube hesaplarından ve Koordinatörlük ile Kulüp sosyal medya hesaplarından paylaşıldı. Aşağıda yayınlanan videolar bulunmaktadır:

Engelsiz Marmara Kulübü ile “Anladıkça Daha Kolay!” etkinliklerinin ilk videosu 10 Maddede Otizmin nasıl Fark edilebileceği anlatılarak, ebeveynlere erken tanı için yol göstermek amaçlandı. <https://www.youtube.com/watch?v=x2T4acWivAQ&t=23s>

Engelsiz Marmara Kulübü ile 2 Nisan’da Otizmlili Bireyler ile iletişimin nasıl kurulacağı hakkında bir eğitici video hazırlandı, Engelli Birimi Marmara youtube kanalında ve sosyal medyada yayınlandı. <https://www.youtube.com/watch?v=6eoRCOtyt2Q&t=34s>

Engelsiz Marmara Kulübü ile birlikte Disleksi farkındalığı oluşturan bir video hazırlandı ve youtube Engelli Birimi Marmara kanalında yayınlandı.
<https://www.youtube.com/watch?v=WBuozY-dtqg>

Engelsiz Marmara Kulübü ile Down Sendromu hakkında yanlış bilinenler konusunda aydınlatıcı bir video hazırlandı ve Engelli Birimi Marmara Kanalında yayınlandı.
<https://www.youtube.com/watch?v=I5PzWpffnGE>

Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğünü kurum dışında yapılan faaliyetlere de Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörü konuşmacı, panelist olarak katılmıştır. Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörü Öğr. Gör. Zuhal Pek'in katıldığı kurum dışı faaliyetler aşağıdadır:

İş dünyasında "Erişilebilirlik" teması ile ülkemizde ilk kez düzenlenen zirvede kapsayıcı uygulamalarla Engelsiz Kariyer Zirvesi'nde "İşverenler İçin Erişilebilirlik Güncellemesi" başlığı ile Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörü Öğr. Gör. Zuhal Pek, katılımını gerçekleştirdi.
<https://www.youtube.com/watch?v=k6OorIUnLWk>

Dünya Engelliler Gününde, İş-Kur Kadıköy İş Kulübünün işverenlere düzenlediği seminerde Koordinatör Öğr. Gör. Zuhal Pek "Engelli Bireylerle İletişim" ve Özel Eğitim Öğretmenliği Bölümü Öğretim üyesi ve Engelli Öğrenci Danışmanı Öğr. Gör. Tuna Şahsuvaroğlu da "Nöro-Çeşitlilik Üzerine bir seminer verdiler. (EÖB Kanıt 39 İŞKUR'A Seminer)
<https://eob.marmara.edu.tr/ust-menu/calismalarimiz/seminerlerpanelleregitimler/zorunlu-olma-kapsayici-ol-3-aralik-2021-dunya-engelliler-gunu>

Marmara Üniversitesi Ekonomik ve Sosyal Kadın Araştırmaları ve Uygulamaları Merkezinin (ESKAR) Mardin'de, Spor ve Kadın Zirvesi Düzenleme Kurulunda Koordinatör Öğr. Gör. Zuhal Pek, Düzenleme Kurulunda yer aldı ve bir de "Engelli Kadınların Spor Hayatında Karşılaştıkları Engeller ve Çözüm Önerileri" başlıklı tebliğini sundu. (EÖB Kanıt 40 Kadın ve Spor Çalıştay Programı)

25 Kasım 2021 tarihinde "Kadına Yönelik Şiddete Karşı Olma" gününde Öğr. Gör. Zuhal Pek, ESKAR'ın online düzenlediği Kadına Yönelik Şiddet söyleşisinde engelli ailelerde şiddet konusuna değindi ve bilgiler aktardı. (EÖB Kanıt 41 Kadına Yönelik Şiddet Söyleşisi Afîşi)

Koordinatör Öğr. Gör. Zuhal Pek Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü adına, Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Komisyonuna girdi. ESKAR ile proje hazırlıklarına başlandı. (EÖB Kanıt 42 EÖB_nin Toplumsal Cinsiyet Eşitliği 2022 Yılı Planı- EÖB Kanıt 43 Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Komisyonuna Katılım)

14 ve 21 Mart 2021 tarihlerinde Koordinatör Öğr. Gör. Zuhal Pek, "İş ve Eğitim Hayatında Bilinmesi Gerekenler" başlığında Nişantaşı Lions Kulübünün "Özel İnsanları Kazan Geleceği Kazan" etkinliklerine aydınlatıcı sunumları ile konuşmacı olarak katıldı. (EÖB Kanıt 44 Nişantaşı Lions Kulübüne Seminer Afîşi)

Sarıyer Belediyesinin Strateji Geliştirme toplantısı Kalkınma Planı için Öğr. Gör. Zuhal Pek davet edildi ve toplantıya katıldı. Pek, fikir ve önerileri ile kalkınma planına katkı sağladı.
<https://www.sariyer.bel.tr/Icerik/skep-calistay-raporlari/1394>

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının düzenlediği Acil Durum ve Tahliye Çalıştay, katılmaları için ilgili birimlere (Güvenlik, İş-Güvenliği, Yapı İşleri) haber verildi, katılım

sağlandı. EÖB koordinatörü Öğr. Gör. Zuhal Pek de çalıştay oturumunda fikir ve önerileri ile katkı sağladı.(EÖB Kanıt 45 Aile Bakanlığı Acil Durum Çalıştayı ve Atölyesine Katılım)

Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü adına, Öğr. Gör. Zuhal Pek bazı sosyal medya yayınları ve basın-yayın kanallarından programlara katılmıştır. Aşağıdadır:

Koordinatör Öğr. Gör. Zuhal Pek, Pektus Derneğinin Instagram yayınına 22 Aralık 2021 tarihinde konuşmacı olarak katıldı. Nadir hastalıkların farkındalığı için aile ve öğretmenin önemini anlattı.(EÖB Kanıt 46 Pektus Dersneğinin Söyleşisine Katılım-Afiş)

TRT Radyo 1 Engelsiz Sesler Programına Koordinatör Öğr. Gör. Zuhal Pek, üniversite tercihlerinde dikkat edilmesi gereken hususlar üzerine röportaj vermek üzere katıldı. <https://radyo.trt.net.tr/podCast.aspx?OID=d30d7915-3606-469b-a222-58540115264d&OIDIslem=2d41c2aa-ff59-4ec7-88a6-ea4b2e574602>

Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü, 2021 Güz Yarı Yılı'nın başlaması ile birlikte yüz yüze etkinlikler düzenlemeye başlamıştır. Bu etkinlikler üniversitemiz youtube kanalında ve sosya medyada paylaşılarak, bağımsız hareketin önemine vurgu yapılmıştır. Çünkü, bazı görme engeli olan çocukların aileleri korumacı tutumları dolayısıyla, beyaz baston kullanımını ihmal etmekteydiler. Üniversitemizde bu gibi sorunlar ile karşılaşınca topluma bağımsız hareketin önemini vurgulayarak etkinlik yapmak ve medya kanalı ile duyurmak ihtiyacı hasıl olmuştur. 2021 Aralık ayında bu amaç düzenlenen etkinlikler aşağıdadır:

Dünya Engelliler Günü sebebiyle “Özel Bir Spor Golbol” etkinliğini 10 Aralık 2021 tarihinde Şehit Ömer Halisdemir Spor Salonunda gerçekleştirdi. Konuşmaları sonrası Boğaziçi Engelli Spor Kulübü Golbol oyuncularını kızlar ve erkekler takımı olmak üzere temsili maç gerçekleştikten sonra öğrenciler de gözleri maskeli olarak Golbol oynadılar. Etkinlik amacı, engeli olan bireyin bağımsızlığının önemini vurgulamak üzere pek bilinmeyen görme engeli olan bireylerin oynadığı Golbol ile anlatmaktır. Dikkat edilmesi gereken hususun görmemenin değil, görmeden nelerin yapılacağı ve hatta biraz sert bir spor olan Golbol'ün bile mücadele etmeye bir duyu kaybının mani olamayacağıydı. <https://www.marmara.edu.tr/news/marmara-universitesinde-golbol-etkinligi-duzenlendi>

Dünya Engelliler Günü dolayısıyla Rektörümüz Prof. Dr. Mustafa Kurt ile Bağımsız Hareketin önemine vurgu yaptık. Daha önce Altı Nokta Körler Vakfının yürüttüğü bir proje olan “Braille Harita Okuma ve Bağımsız Hareket”in uygulama alanlarından biri üniversitemizdi. 2019 yılında yapılan uygulama sonrası salgın nedeni ile tekrar etmemiştik. Proje bitmiş olmasına rağmen öğrencilerimizin kampüslerinde rahatça gezebilmeleri ve üniversite olarak bu uygulamanın sürekli olması için çaba harcanmaktadır. <https://www.marmara.edu.tr/news/marmara-universitesi-rektoru-ve-ogrenciler-kampuste-bagimsiz-hareket-yuruyusu-yapti>

Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü, ESKAR ile birlikte “Engelli Kadınların Sosyal Hayata Katılımı ve İstihdamı” çalıştayı düzenleyerek bir açığı toplumsal yönde kapatmak için ilk adımı attı. Bu çalışmanın özgün olmasının sebebi çifte dezavantajlı grup olan engelli kadınlar hakkında literatürün yok denecek kadar az olması, engelli kadın çalışanlar ile ilgili anlamlı ve kayda değer verilerin olmaması ve özellikle engelli çalışan anneler ve engelli çocuğu olan çalışan anneler ile ilgili çalışmaların olmamasıydı. Bu çalıştay dolayısıyla, İş-Kur'u davet ettiğimizde engelli kadınlar ile ilgili ellerinde herhangi bir veri olmadığı anlaşılmıştır. Bu çalıştay için İş-Kur Kadıköy İş Kulübü sırf bu çalıştay için genel bir anket

düzenleyerek bu alan ve konuda ilk defa veri oluşturmuştur. Az da olsa engelli kadın istihdamı üzerine yazılmış makalelerin yazarları, sektörden konuşmacılar, sivil toplum kuruluşları ve kamudan temsilciler ile 23 panelistin yer aldığı çalıştayın panelinin ardından, iki çalışma grubu oluşturulmuştur. Her iki grubu tartışacağı konular “Engelli Kadınlar ile ilgili verilerin nasıl toplanabileceği” ve Engelli anneler ve engelli çocuğu olan annelerin sosyal hayat ve istihdamda yer alması için ne gibi düzenlemelerin yapılabileceği”ydi. Çalışma gruplarından tespit ve önerilerin ışığında bu konuda sosyal politika oluşturulması ve geliştirilmesini sağlayacak sonuç bildirgesi oluşturulmuştur. Çalıştay kitabı oluşturulmuştur ve şu an yayın komisyonunda süreç işlemektedir. Kitap oluşturulduğunda literatüre bir katkı sağlanmış olacak ve ilgili bakanlıklar ile paylaşılarak sosyal politikaya katkı sağlayacaktır. <https://eob.marmara.edu.tr/ust-menu/calismalarimiz/sosyal-etkinlikler/engelli-kadinlarin-sosyal-hayata-katilimi-ve-istihdami> (EÖB Kanıt 47 Engelli Kadınlarla ilgili Çalıştay Kitabı Başvurusu)

Engelli Öğrenci Birimi tarafından hazırlanan ve literatürde bir ilk olan Görme Engelliler için Osmanlı Türkçesi kitabı katalog.marmara’da yayınlanmış olup, sadece üniversitemizde değil, diğer birçok üniversitenin öğrencilerinin bu ders materyalinden faydalanabilmesi için Engelsiz Üniversiteler Platformunda duyurusu yapılmıştır. (EÖB Kanıt 48 *Osmanlı Türkçesi Ders Materyalinin Tüm Üniversitelere Duyurusu*)

Görme Engelliler için Nota Okuma ve Yazma Programı, Engelli Öğrenci Birimi web sayfasında yayınlanmasının yanı sıra başka üniversitelerde konu ile ilgili kişilere de ulaşması için Engelsiz Üniversiteler iletişim ağından tüm üniversitelere duyurulmuştur. (EÖB Kanıt 49 GoodFeel, Sharpeye ve Lime Kılavuzlarının Çevrildiğinin Tüm Üniversitelere Duyurusu)